

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Nummer 103439/55

Betreft zaak: Energie Cluster Luttelgeest Netwerk B.V.

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit namens de Minister van Economie, Landbouw en Innovatie, op het bezwaar van Energie Cluster Luttelgeest Netwerk B.V. tegen het besluit van 23 december 2009 inzake de weigering om een ontheffing te verlenen op grond van artikel 15, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998.

I. Verloop van de procedure

1. Bij besluit van 23 december 2009 (hierna: het bestreden besluit) heeft de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad), namens de Minister van Economische Zaken (thans de Minister van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie) geweigerd om een gevraagde ontheffing ex artikel 15, tweede lid, onderdelen a, b en c, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de E-wet) aan Energie Cluster Luttelgeest Netwerk B.V (hierna: ECL) voor het net gelegen in de Noordoostpolder te Luttelgeest te verlenen.
2. Bij brief van 1 februari 2010 heeft ECL bezwaar ingediend tegen het bestreden besluit. ECL maakt uitsluitend bezwaar tegen het niet verlenen van de ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdelen b en c, van de E-wet.
3. Bij brief van 4 maart 2010 heeft ECL nadere gronden ingediend.
4. De Raad heeft in afwachting van de ontwikkelingen en uitbreiding op het net van ECL de beslistermijn met instemming van ECL bij brieven van 27 april 2010 en 18 november 2010 respectievelijk met zes en drie maanden opgeschort.
5. Bij brieven van 14 januari 2011 en 15 februari 2011 heeft ECL nadere gronden ingediend.
6. Op 8 maart 2011 heeft een hoorzitting plaatsgevonden ten kantore van de Nederlandse Mededingingsautoriteit. Bij deze hoorzitting was tevens netbeheerder Enexis N.V.

(hierna: Enexis) aanwezig. Ter zitting heeft de hoorcommissie ECL verzocht nadere stukken in te dienen.

7. ECL heeft de Raad op 21 maart 2011 nadere stukken toegezonden. De Raad heeft deze stukken op 29 maart 2011 per brief doorgezonden aan Enexis en in deze brief verzocht om een reactie. Enexis heeft bij brief van 28 maart 2011 de Raad een reactie op deze stukken toegezonden.
8. Bij brief van 15 april 2011 is aan ECL en Enexis het verslag van de hoorzitting toegezonden. ECL en Enexis hebben naar aanleiding van het verslag geen opmerkingen gemaakt.
9. De Raad heeft bij brieven van 22 juli 2011, 28 november 2011 en 27 december 2011 ECL verzocht aanvullende stukken en informatie toe te sturen. ECL heeft naar aanleiding van deze verzoeken op respectievelijk 15 augustus 2011, 19 december 2011, 16 januari 2012 en 10 februari 2012 aanvullende stukken aangeleverd.
10. De Raad heeft Enexis bij brief van 23 februari 2012 in de gelegenheid gesteld te reageren op de aanvullende stukken van ECL. Enexis heeft de Raad hiertoe op 15 maart 2012 een reactie verzonden.
11. Voorts is ECL bij brief van 21 maart 2012 in de gelegenheid gesteld te reageren op de reactie van Enexis. ECL heeft de Raad bij brief van 10 april 2012 een reactie toegezonden.
12. Tot slot heeft ECL op 31 mei 2012 desgevraagd de Raad aanvullende informatie toegezonden over het beheer en eigendom van het hoogspanningsnetgedeelte waarop ECL is aangesloten. Deze informatie is op 18 juni 2012 doorgestuurd aan Enexis.

II. Het bestreden besluit

13. In het bestreden besluit oordeelt de Raad dat ECL onvoldoende heeft aangetoond dat sprake is van een samenwerking ten behoeve van een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënische verantwoorde functioneerde energiehuishouding. Hieraan heeft de Raad de conclusie verbonden dat ECL niet in aanmerking komt voor een ontheffing als bedoeld in artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet. Tevens heeft de Raad in het bestreden besluit geconcludeerd dat geen ontheffing kon worden verleend op grond van artikel 15, tweede lid, onderdelen a en c, van de E-wet.

III. Juridisch kader

Elektriciteitswet 1998

14. Op basis van artikel 10, derde lid, van de E-wet dient degene aan wie een ander net toebehoort dan het landelijk hoogspanningsnet, voor het beheer van dat net één of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen. Van deze verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder kan op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet bij de Minister van Economische Zaken ontheffing worden aangevraagd.
15. De Minister van Economische Zaken heeft met ingang van 1 juli 2005 aan de Raad mandaat, volmacht en machtiging verleend tot het nemen van besluiten en verrichten van overige handelingen die verband houden met onder meer artikel 15 van de E-wet.¹
16. Een ontheffing kan worden verleend aan degene aan wie een net toebehoort, voor zover daarop slechts een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen zijn aangesloten. Het gaat daarbij om afnemers die verbonden zijn aan het net van degene aan wie het net toebehoort en waarbij een meetinrichting is geplaatst tussen deze rechtspersonen en het net.²
17. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvragende rechtspersoon beschikken over een net waarop een beperkt aantal natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. In de wetsgeschiedenis wordt aangegeven dat er geen scherpe getalsgrens valt te geven om te bepalen of aan een net een beperkt aantal afnemers is verbonden.³
18. Vastgesteld dient te worden of het net in de zin van de E-wet niet onder de bagatelbepaling van artikel 15, eerste lid, valt. In deze bepaling wordt aangegeven dat geen netbeheerder hoeft te worden aangewezen voor een net met een spanningsniveau van ten hoogste 0,4 kV en een verbruik van ten hoogste 0,1 GWh per jaar, waarvan een ander dan een leverancier of een netbeheerder een recht van gebruik heeft.

¹ Besluit mandaat, volmacht en machtiging Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, SC van 4 juli 2005, nr. 126, p. 13. Dit besluit is hierna nog meerdere keren gewijzigd, onder andere bij besluit van 10 mei 2010.

² *Kamerstukken II, 1998/99, 26 303, nr. 7.*

³ *Kamerstukken II, 1997/98, 25 621, nr. 3.*

19. Op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel d, van de E-wet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn.
20. Ingevolge het bepaalde in artikel 15, zesde lid, van de E-wet kan in afwijking van het bepaalde onder d, aan een aanvrager die wel in een groepsmaatschappij met een netbeheerder is verbonden een ontheffing worden verleend, indien in redelijkheid niet kan worden verwacht dat hij een netbeheerder aanwijst voor het net waarop de aanvraag betrekking heeft. Een netbeheerder onthoudt zich van bemoeienis met het beheer van het net waarvoor de aanvraag is ingediend.
21. Ten slotte dient het net in de zin van de E-wet, dat niet onder de bagatelbepaling valt, te worden getoetst aan de criteria genoemd in artikel 15, tweede lid, van de E-wet. Dit artikel luidt als volgt:

“Onze Minister kan op diens aanvraag aan degene aan wie een ander net dan het landelijk hoogspanningsnet toebehoort een ontheffing verlenen van het gebod, bedoeld in artikel 10, derde lid, voor zover het een net betreft waarop een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen zijn aangesloten en:

 - a. het net bestemd is om de aanvrager te voorzien van elektriciteit dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen, of*
 - b. het net bestemd is om een aantal samenwerkende natuurlijke personen of rechtspersonen te voorzien van elektriciteit en de samenwerking van deze personen een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen ten doel heeft, of*
 - c. ten aanzien van het net kwaliteitseisen van toepassing zijn die in betekenende mate afwijken van de voorwaarden die de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit op grond van artikel 36 of 37 heeft vastgesteld”.*
22. De Raad leest dit artikel als volgt. De Raad is bevoegd een ontheffing te verlenen indien een net voldoet aan één van de criteria onder a, b, of c. Voldoet een net aan één van deze kenmerken, dan is de Raad bevoegd om te oordelen over ontheffingverlening. De Raad zal dan gebruikmaken van zijn discretionaire bevoegdheid, die blijkt uit het begrip ‘kan’ in de aanhef van dit tweede lid, en de aanvraag inhoudelijk toetsen en besluiten om al dan niet een ontheffing te verlenen.

De beleidsregel

23. De Minister van Economische Zaken heeft in de Staatscourant, nummer 921 van 21 januari 2009 de beleidsregel betreffende het verlenen van een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet en artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen (hierna: de Beleidsregel)

gepubliceerd.⁴ In deze beleidsregel heeft de Minister van Economische Zaken onder meer aangegeven hoe enkele belangrijke elementen van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet bij de beslissing op een aanvraag om een ontheffing moeten worden uitgelegd.

24. Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Beleidsregel maakt de aanvrager van de ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet aannemelijk dat ten minste vijftig procent van de natuurlijk personen of rechtspersonen die op het net waarop de aanvraag betrekking heeft, zijn of naar verwachting zullen worden aangesloten, op het tijdstip waarop de aanvraag wordt ingediend bekend is en die personen een samenwerking beogen met als doel een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen. Op grond van artikel 3, tweede lid, van de Beleidsregel voldoet de aanvrager aan het eerste lid van het artikel door een overeenkomst die de personen, bedoeld in dat lid, hebben gesloten met het oog op de in dat lid bedoelde samenwerking, dan wel andere bescheiden en gegevens, waaruit de samenwerking tussen die personen blijkt, te overleggen.
25. Op grond van artikel 4, eerste lid, van de Beleidsregel maakt de aanvrager van de ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet aannemelijk, dat om de samenwerking mogelijk te maken, het net waarop de aanvraag betrekking heeft of het beheer van dat net zodanig bijzondere karakteristieken vereist ten opzichte van de eisen die in het algemeen gelden voor netten of het beheer van netten dat dit net niet of niet doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd. Op grond van artikel 4, tweede lid, van de Beleidsregel voldoet de aanvrager aan het eerste lid door een verklaring te overleggen van de regionale netbeheerder die de openbare netten beheert in het gebied waarin het net waarop de aanvraag betrekking heeft, is gelegen, waaruit blijkt dat dit net niet of niet doelmatig door een regionale netbeheerder kan worden beheerd, dan wel door andere gegevens of bescheiden te overleggen waaruit dit blijkt.
26. Op grond van artikel 5 van de Beleidsregel maakt de aanvrager van de ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet aannemelijk, dat de vestigingen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Beleidsregel zijn gelegen in elkaars nabijheid en in een gebied van beperkte omvang.

⁴ Beleidsregel van de Minister van Economische Zaken van 9 januari 2009, nummer WJZ/9550, betreffende het verlenen van een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, van de Elektriciteitswet en artikel 2a, eerste lid van de Gaswet van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen, Staatscourant nr. 921, 21 januari 2009.

27. In artikel 6 van de Beleidsregel heeft de Minister van Economische Zaken bepaald dat in de voorschriften bij een ontheffing het systeem van derdentoegang gewaarborgd dient te worden.

Richtlijn 2009/72/EG

28. Considerans 27 van de Richtlijn 2009/72/EG⁵ (hierna: de Derde Elektriciteitsrichtlijn) bepaalt dat de lidstaten de modernisering van distributienetwerken moeten bevorderen, bijvoorbeeld door de invoering van slimme netwerken (smart grids), die op zodanige wijze moeten worden opgezet dat gedecentraliseerde opwekking en energie-efficiëntie worden bevorderd.

IV. Bezwaren

29. ECL heeft kort en zakelijk weergegeven de volgende bezwaren aangevoerd.

Bezwaar ten aanzien van de Beleidsregel

30. Volgens ECL heeft de Beleidsregel een belangrijke rol gespeeld bij de beoordeling van de aanvraag van ECL voor een ontheffing ex artikel 15, tweede lid, van de E-wet. ECL bestrijdt de toepasselijkheid en inhoud van de Beleidsregel.

Bezwaar ten aanzien van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet

31. Volgens ECL is zij de samenwerking aangegaan met het doel zoals opgenomen in artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet. ECL stelt dat de samenwerking van partijen gericht is op een betrouwbaar, duurzaam, doelmatige en milieuhygiënische verantwoorde functionerende energiehuishouding in hun vestigingen. ECL meent dat sprake is van een geïntegreerd stelsel van energie-infrastructuren. Daarmee kan volgens ECL het net niet op dezelfde doelmatige wijze door een netbeheerder worden beheerd. Daartoe stelt zij het volgende.
32. Volgens ECL is binnen het samenwerkingsverband sprake van afname van gas en elektriciteit, waarbij gas weer ingezet kan worden voor de productie van elektriciteit, warmte en CO₂. Hierdoor kan weer levering plaatsvinden, onderling maar ook op het net van de landelijk netbeheerder.
33. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over warmtebuffering. Volgens ECL kunnen de aangesloten ondernemers elkaar beleveren via het netwerk van ECL. Dit gebeurt met een

⁵ Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt, PB L (211/55).

onderlinge afstemming van de beschikbare capaciteit van warmte krachtkoppelingen en de eigen behoefte en vraag naar elektriciteit. Voorts heeft ECL afspraken gemaakt die met name toezien op een doelmatiger net en een actieve sturing op het net tussen afname, warmtekrachtkoppelingen en wind.

34. ECL betoogt dat de samenwerking zo ver gaat dat er sprake is van een 'smartgrid'. Dit betekent volgens ECL *"dat door middel van intelligent en het optimaal gebruik maken van het netwerk er een optimalisatie plaatsvindt van energiestromen en energiedragers"*. De sturing van productie en afname is volgens ECL niet mogelijk indien er een aansluiting zou bestaan op het net van een regionale netbeheerder. In dat geval zou de doelmatigheid en de huidige samenwerking volgens ECL volledig komen te vervallen. Deze 'smartgrid' toepassing betreft volgens ECL daarom een bijzondere karakteristiek.
35. Verder verwijst ECL in haar bezwaar naar een aantal lopende projecten. Het betreft een opsporingsvergunning voor aardwarmte, een haalbaarheidsstudie aangaande biovergisting en het voornemen om windturbines te plaatsen.
36. ECL heeft door middel van een samenwerkingsovereenkomst, welke zij bij haar bezwaargronden heeft bijgevoegd, alle lopende afspraken en procedures formeel vastgelegd. ECL wijst de Raad daarbij specifiek op de artikelen 2 en 6 van deze overeenkomst, waarin afspraken zijn opgenomen over inkoop, opwekking en uitwisseling van energie.
37. ECL verwijst ter onderbouwing van haar betoog naar de aanvullende gegevens met betrekking tot de werkwijze van ECL en de onderlinge stroomleveringen door de afnemers van ECL.

Bezwaar ten aanzien van artikel 15, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet

38. ECL betoogt dat ingevolge artikel 15, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet de kwaliteit van haar net in 'betekende mate' afwijkt van de kwaliteitseisen die voor een openbaar net gebruikelijk zijn. Volgens ECL wijkt haar net af van het openbare net door als gevolg van een minder betrouwbare transportdienst (hierna: N-o situatie).
39. Het is volgens ECL niet gebruikelijk dat een N-0 situatie wordt gecreëerd door een netbeheerder. De samenwerkende partijen zorgen ervoor dat het net N-0 wordt uitgevoerd. Volgens ECL zal de netbeheerder gezien de wettelijke verantwoordelijkheden niet kiezen voor een N-0 uitvoering, omdat dan de bestaande back up door de samenwerking niet kan worden afgedwongen door een regionale netbeheerder. Indien het net van ECL door een netbeheerder zou worden overgenomen dan zou deze samenwerking volgens ECL wegvallen.

Derde Elektriciteitsrichtlijn en Rapport Nieuwe Nuts

40. Tot slot stelt ECL dat *"haar initiatief nauw aansluit bij algemene (Europese) maatschappelijke doelstellingen en niet haaks staat op een algemeen doel dat een regionale netbeheerder dient te behartigen"*. Voor deze stelling verwijst ECL naar considerans 27 van de Derde Elektriciteitsrichtlijn en het rapport 'nieuwe nuts-duurzame bronnen-lokale business' (hierna: het Rapport Nieuwe Nuts).⁶ Ook op basis hiervan moet een ontheffing worden verleend, aldus ECL.

V. Beoordeling van de bezwaren

V.1 Algemeen

41. Bij de beoordeling van het bezwaar van ECL om te bepalen of zij in aanmerking komt voor een ontheffing is het volgende van belang:
1. Er is sprake van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet;
 2. Er is sprake van een beperkt aantal afnemers als bedoeld in artikel 15, tweede lid, aanhef, van de E-wet;
 3. Het net valt niet onder de bagatelbepaling zoals bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de E-wet;
 4. Het net is geen onderdeel van het landelijk hoogspanningsnet zoals bedoeld in artikel 10, eerste lid, van de E-wet;
 5. De aanvrager van een ontheffing is geen netbeheerder of verbonden aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij zoals bedoeld in artikel 15, tweede lid, onderdeel d, van de E-wet;
 6. Er is sprake van één van de in artikel 15, tweede lid, onderdelen b en c, van de E-wet genoemde situaties.
42. Op grond van de informatie die in bezwaar is overlegd voldoet ECL aan het criterium 'elektriciteitsnet', het vereiste van een 'beperkt aantal afnemers', het vereiste dat ECL 'geen netbeheerder is', het net niet valt onder de 'bagatelbepaling', het net geen 'onderdeel is van het landelijk hoogspanningsnet', en ECL niet in een 'groepsmaatschappij met een netbeheerder is verbonden'. De Raad constateert dat de feiten in de bezwaarfase ten opzichte van de feiten ten tijde van het bestreden besluit ongewijzigd zijn gebleven, met de uitzondering dat één nieuwe afnemer op het net van ECL is aangesloten.

⁶ Zie: <http://www.innovatienetwerk.org/nl/bibliotheek/rapporten/303/NieuweNutsintegraleversie.html>.

43. Verder is de vraag aan de orde of er is sprake is van een situatie als genoemd in artikel 15, tweede lid, onderdelen b en c, van de E-wet (hierna ook: respectievelijk de b- en de c- grond). Hieronder beoordeelt de Raad de bezwaren van ECL ten aanzien van deze gronden en de overige bezwaren van ECL.

V.2 Bezwaar ten aanzien van de b-grond

Inleiding

44. Om voor een ontheffing op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet in aanmerking te komen, dient de aanvrager aannemelijk te maken dat sprake is van een aantal afnemers die samenwerken ten behoeve van een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënische verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen en het net nodig is om die samenwerking mogelijk te maken. De Raad beoordeelt hieronder of ECL aannemelijk heeft gemaakt dat zij voldoet aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet.

Is er sprake van samenwerking?

45. In het bestreden besluit constateerde de Raad op grond van de overgelegde informatie dat er geen samenwerking op het net van ECL is aangetoond.
46. ECL heeft in bezwaar aan de Raad een overeenkomst overlegd waarin de uitgangspunten van de samenwerking tussen de afnemers zijn opgenomen. In deze overeenkomst (hierna: de samenwerkingsovereenkomst) zijn tussen afnemers afspraken gemaakt over de inkoop, opwekking, uitwisseling en verdeling van energie.⁷
47. Verder heeft ECL aan de Raad bouwtekeningen van het terrein, waarop de afnemers van ECL zijn gevestigd, overgelegd.⁸ Op basis van deze gegevens constateert de Raad dat er ten opzichte van de feiten ten tijde van het bestreden besluit één nieuwe afnemer op het net van ECL is aangesloten. Om elektriciteit in te voeden dan wel af te nemen van het openbare net moet deze afnemer gebruik maken van de elektriciteitskabels van de andere afnemers op het net van ECL. Deze gegevens maken daarmee naar het oordeel van de Raad duidelijk dat er sprake is van een intensieve vorm van samenwerking.

⁷ Artikel 4 van de samenwerkingsovereenkomst bepaalt: "*Partijen zullen, afgezien van de statutaire bepalingen van toepassing op deelname in ECL Network, regelmatig bijeenkomen teneinde de doelstellingen van deze Overeenkomst te evalueren en zo nodig de energievoorziening in de Tuinbouwcomplex bij te sturen, zodat maximaal wordt voldaan aan het uitgangspunt van deze Overeenkomst en de redenen van samenwerking*".

⁸ Zie: brief van ECL d.d. 16 januari 2012.

48. De samenwerking wordt voorts bevestigd door de notulen van bijeenkomsten en agenda's die ECL aan de Raad heeft overlegd.⁹ Deze gegevens bevestigen dat de afnemers van ECL het oogmerk hebben om onderling samen te werken met het doel een bepaalde energievoorziening in hun vestigingen tot stand te brengen.¹⁰
49. De Raad constateert verder op basis van de door de Raad verzochte stukken dat samenwerking volgt uit de tussen de afnemers van ECL onderlinge leveringen van energie. Er vindt een onderlinge afstemming plaats tussen afnemers op het net van ECL over de beschikbare capaciteit uit warmtekrachtkoppelingen en de eigen behoefte en vraag naar elektriciteit. Van deze duurzame opwekking van energie kunnen *alle* afnemers op het net van ECL profiteren. Uit de door ECL overgelegde gegevens volgt dat de onderlinge leveringen tussen de afnemers in de jaren 2009, 2010 en 2011 zijn toegenomen.¹¹ Voor deze jaren bestaat 32% van het 'totale ontvangen eigen verbruik' van de afnemers uit onderlinge leveringen tussen de afnemers van ECL.
50. De Raad stelt bovendien vast dat bij ECL sprake is van een vorm van samenwerking die structureel van aard is. Afnemers aangesloten op het net van ECL kunnen met behulp van eigen opgewekt vermogen uit warmtekrachtkoppelingen en door middel van afgestemde onderlinge leveringen elektriciteit uitwisselen. De Raad constateert dat afnemers voor hun energievoorziening en bedrijfsvoering afhankelijk van elkaar zijn. Op deze wijze kunnen de afnemers op het net van ECL besparingen realiseren.
51. ECL heeft naar het oordeel van de Raad op basis van het voorgaande aannemelijk gemaakt dat sprake is van een aantal rechtspersonen die samenwerken met als doel een bepaalde energievoorziening in hun vestigingen. Hiermee wordt voldaan aan het samenwerkingscriterium als opgenomen in artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet en zoals dit criterium door de wetgever wordt toegelicht.¹²

Richt de samenwerking zich tot een betrouwbare functionerende energiehuishouding?

52. Ten eerste is in de samenwerkingsovereenkomst door partijen expliciet vastgelegd dat zij met de samenwerking de betrouwbaarheid van de energievoorziening beogen te waarborgen.¹³

⁹ Zie: brief van ECL d.d. 15 augustus 2011.

¹⁰ Zie bijvoorbeeld de notulen van de vergadering van de aandeelhouders van ECL netwerk B.V. d.d. 11 maart, bijgevoegd bij de brief van ECL d.d. 15 augustus 2011.

¹¹ Zie: brief van ECL d.d. 15 augustus 2011.

¹² *Kamerstukken II, 1998/97, 26 303, nr. 7, p. 23.*

¹³ Zie: artikel 2.3 van de samenwerkingsovereenkomst.

53. Verder wijst de Raad op het volgende. ECL heeft voor het onderhoud van haar net afspraken gemaakt en contracten opgesteld met diverse deskundige partijen. ECL heeft onder meer contracten afgesloten met TenneT N.V (hierna: TenneT), beheerder van het 110 kV hoogspanningsnet waarop het net van ECL is aangesloten. In deze contracten wordt ECL onder meer verplicht gesteld ervoor zorg te dragen dat *"iedere handeling achterwege blijft waardoor de bedrijfsvoering van TenneT kan worden belet of belemmerd dan wel de beveiligingen, het onderhoud of het herstel van de leidingen, aansluitingen of aftakkingen in gevaar kan worden gebracht of gevaar voor personen of zaken kan ontstaan."*¹⁴ Door het afsluiten van contracten met deskundige partijen is een betrouwbare energievoorziening gegarandeerd.
54. De Raad overweegt bovendien dat een betrouwbare energiehuishouding essentieel is voor de bedrijfsvoering van de tuinders die zijn aangesloten op het net van ECL. Dit wordt bevestigd in de door ECL overgelegde stukken. ECL geeft daarin onder meer aan dat een verhoogd veiligheidsrisico voor haar bedrijfsvoering onder geen enkele omstandigheid acceptabel zou zijn.¹⁵
55. De Raad is gelet op het voorgaande van oordeel dat de samenwerking bijdraagt aan een betrouwbare energiehuishouding.

Richt de samenwerking zich tot een duurzame en milieuhygiëne verantwoorde functionerende energiehuishouding?

56. Duurzame energieopwekking vormt één van de uitgangspunten van de samenwerking op het net van ECL. De afnemers van ECL maken gebruik van warmtebuffering en warmtekrachtinstallaties. Dit betreft een efficiënte methode van energiebesparing en energieopwekking ten opzichte van conventionele installaties. De warmtekrachtcentrales zijn aangesloten op het net van ECL, waarvan elektriciteit tussen de afnemers wordt uitgewisseld op haar net. Van de duurzame opwekking van energie kunnen alle afnemers op het net profiteren.
57. Het streven van ECL om energie op duurzame wijze op te wekken vindt voorts bevestiging in de samenwerkingsovereenkomst. In artikel 2.5 hiervan staat dat de afnemers van ECL de energie-intensieve activiteiten duurzaam wensen te verrichten, zonder afbreuk te doen aan de betrouwbaarheid van het net van ECL.

¹⁴ Zie: artikel 6.3. van 'Overeenkomst TenneT (KMO 08-150)', deze is als bijlage toegevoegd bij brief van 15 februari 2012.

¹⁵ Zie: brief van ECL d.d. 10 april 2012.

58. De Raad concludeert dat op basis van de door ECL aangeleverde stukken het net van ECL tevens bijdraagt aan een duurzaam en milieuhygiënisch verantwoord doel.

Richt de samenwerking zich tot een doelmatige functionerende energiehuishouding?

59. Ter uitleg van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet bepaalt artikel 4, eerste lid, van de Beleidsregel, dat de aanvrager voor een ontheffing aannemelijk dient te maken dat *"het net of het beheer daarvan zodanige bijzondere karakteristieken vereist ten opzichte van de eisen die in het algemeen gelden voor netten of het beheer van netten dat dit net niet of niet- doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd."* Hierbij kan volgens de toelichting gedacht worden aan technische bijzonderheden of beheersmatige aspecten die het net of het beheer van het net vereisen. Ook financiële aspecten kunnen aldus de toelichting van de Beleidsregel hierbij een rol spelen. Verder dient volgens de toelichting van de Beleidsregel vast te staan dat *"het aanwijzen van een onafhankelijk netbeheerder het geïntegreerd aansturen van het stelsel zou bemoeilijken en zodoende de onderlinge samenwerking tussen de afnemers zou worden belemmerd"*.
60. De Raad overweegt ten aanzien van dit onderdeel als volgt. Uit artikel 6.1 van de samenwerkingsovereenkomst volgt ten eerste dat de samenwerking zich richt op een doelmatig beheer van het net. Dit artikel luidt: *"Partijen stemmen, onder begeleiding van ECL netwerk het gebruik, afname en de levering om een doelmatige exploitatie te bevorderen en in het bijzonder piekbelasting op het netwerk te voorkomen"*.
61. Verder stelt de Raad op basis van de aanvullende gegevens vast dat *beheersmatige* aspecten een rol spelen om het net van ECL op een dusdanige wijze te beheren. Bij ECL is sprake van een systeem van onderlinge leveringen. Er vindt een onderlinge afstemming van de beschikbare capaciteit en de behoefte en vraag van afnemers naar elektriciteit plaats, die voorts samenhangt met interne productieprocessen zoals de teelt van groenten. Het aanwijzen van een netbeheerder zou het geïntegreerd aansturen van het stelsel van ECL bemoeilijken en de onderlinge samenwerking tussen de afnemers belemmeren.
62. Daarnaast constateert de Raad dat voor ECL eveneens *financiële* aspecten een rol spelen om haar net op een dusdanige wijze te beheren. Allereerst is het rendement van het in eigen beheer geëxploiteerde net hoger dan indien het net van ECL door een netbeheerder zou worden beheerd. Voorts worden door middel van het efficiënt en doelmatig omgaan met de beschikbare capaciteit, onder andere met behulp van warmtebuffering, aldus ECL piekbelastingen voorkomen, en ook de kosten die daarmee samenhangen. ECL beoogt daarmee naar het oordeel van de Raad een geïntegreerde aansturing van energiebronnen met als doel een efficiënte energiehuishouding te bereiken.

63. Reeds om bovenstaande redenen is de Raad van oordeel dat ECL aannemelijk heeft gemaakt, dat het net van ECL zodanige karakteristieken bevat dat het net van ECL niet of niet doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd. Daarmee is naar het oordeel van de Raad een ontheffing gerechtvaardigd om samenwerking tussen de afnemers op het net van ECL mogelijk te maken.

Conclusie

64. De Raad concludeert gelet op het vorenstaande als volgt. Aan de hand van de nieuwe gegevens en informatie in bezwaar heeft ECL aannemelijk gemaakt dat er tussen de rechtspersonen aangesloten op het net van ECL sprake is van samenwerking met een bepaalde energievoorziening in hun vestigingen tot doel. Derhalve is er sprake van een situatie als genoemd in artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet.

V.3 Bezwaar ten aanzien van de c-grond en overige bezwaren

65. Verder heeft ECL bezwaar ingesteld tegen het niet verlenen van een ontheffing op basis van de c-grond. Ook bestrijdt ECL de toepasselijkheid en de inhoud van de Beleidsregel. Tot slot beroept ECL zich op de Derde Elektriciteitsrichtlijn en het Rapport Nieuwe Nuts.
66. Aangezien in het voorgaande de Raad heeft geconcludeerd dat ECL aannemelijk heeft gemaakt dat zij voldoet aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet, komt de Raad niet toe aan de behandeling van de overige bezwaargronden van ECL.

VI. Beoordeling zienswijze Enexis

Algemeen

67. In het voorgaande is de zienswijze van Enexis deels al behandeld. Hieronder wordt ingegaan op de resterende onderdelen van de zienswijze.

Geen sprake van een nagenoeg zelfvoorzienend systeem

68. Enexis stelt dat bij ECL niet sprake is van een "nagenoeg zelfvoorzienend systeem". De Raad kan dit betoog niet volgen. De wetgever stelt niet de eis dat er sprake moet zijn van een "nagenoeg zelfvoorzienend systeem" om in aanmerking te komen voor een ontheffing.
69. De Raad concludeert op basis van het vorenstaande dat de zienswijze van Enexis op dit onderdeel geen doel treft.

Uitbreiding van de ontheffing

70. Verder merkt Enexis in haar schriftelijke en mondelinge zienswijze naar aanleiding van de samenwerkingsovereenkomst op dat “[...] *het kettingsbeding in de overeenkomst formuleert wel de verplichting om bepaalde zaken op te leggen aan andere partijen, maar schept niet de verplichting om het qua locatie te beperken*”. Dit kan volgens Enexis betekenen dat het *“een groeiend domein wordt waarop het particuliere net zich gaat richten.”*¹⁶
71. De Raad begrijpt deze zienswijze aldus dat indien een ontheffing aan ECL wordt verleend er zich uitbreidingen op het net van ECL kunnen voordoen. Dit vormt aldus Enexis mogelijk een inbreuk op het gebied waar zij actief is.
72. De Raad merkt hierover het volgende op. Artikel 5 van de Beleidsregel bepaalt dat de aanvrager aannemelijk maakt dat de vestigingen zijn gelegen in elkaars nabijheid en in een gebied van beperkte omvang. De Beleidsregel noch de E-wet bevat echter een absoluut verbod voor de houder van een ontheffing om binnen het verzorgingsgebied, waarvoor de ontheffing is verleend, uitbreidingen te verrichten.
73. Voorts wijst de Raad op het volgende. Aan ECL wordt in dit besluit op basis van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet een ontheffing verleend voor het gebied gelegen op haar net in de Noordoostpolder te Luttelgeest. De werking van deze ontheffing is uitsluitend beperkt tot dit gebied. Het ontheffingsgebied is weergegeven in de door ECL toegezonden bouwtekeningen.¹⁷
74. Artikel 3 van de ontheffingsvoorschriften bepaalt dat wijzigingen in de economische eigendomsverhouding van het net, wijzigingen met betrekking tot het net, de voorwaarden waaronder de ontheffing is verleend en alle andere wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de ontheffing minimaal tien werkdagen voorafgaand aan de wijziging onverwijld door de houder van de ontheffing aan de Raad dienen te worden gemeld. Het aansluiten van een nieuwe afnemer binnen het verzorgingsgebied van ECL valt bijvoorbeeld onder deze bepaling. De Raad is op basis van de E-wet belast met het toezicht op de naleving van de ontheffingsvoorschriften.
75. Indien ECL in de toekomst haar verzorgingsgebied *substantieel* wil uitbreiden dan dient zij hiervoor een nieuw verzoek tot uitbreiding van de ontheffing te doen. Indien een dergelijke uitbreiding dusdanig omvangrijk is, dan behandelt de Raad dit verzoek als ware het een nieuwe ontheffingsaanvraag op grond van artikel 15, tweede lid, van de

¹⁶ Zie: verslag van de hoorzitting, p. 13.

¹⁷ Deze zijn door ECL als bijlage toegevoegd bij brief van 15 februari 2012.

E-wet. De Raad verwijst in dit verband naar het besluit inzake Energie Combinatie Wieringermeer Netwerk B.V., waarin wegens de uitbreiding van een glastuinbouwgebied de Raad de ontheffingsaanvraag opnieuw heeft beoordeeld.¹⁸

76. Het vorenstaande leidt tot de slotsom dat (toekomstige) uitbreidingen op het net van ECL geen aanleiding kunnen zijn tot weigering om een ontheffing aan ECL te verlenen. Evenmin is er sprake van dat ECL het net van Enexis ongeclausuleerd kan doorkruisen.

Betrouwbaarheidsrisico

77. Enexis stelt in haar reactie bij brief van 15 maart 2012 dat verwarring kan ontstaan indien er storing of beschadiging plaatsvindt bij het net van ECL. In dat geval zou Enexis mogelijk worden aangesproken tot herstel, ook daar waar de elektriciteitskabel niet aan Enexis toebehoort.
78. De Raad overweegt ten aanzien van dit standpunt als volgt. ECL beheert zelfstandig haar net. Voor het onderhoud en een aantal specifieke beheersonderdelen van het net zijn afspraken gemaakt met diverse deskundige partijen. Bij brieven van 16 januari 2012 en 10 februari 2012 heeft ECL desgevraagd gegevens en overeenkomsten overlegd. Met behulp hiervan heeft ECL duidelijk gemaakt wie verantwoordelijk is voor het onderhoud aan de installaties en het storingsonderhoud van de installaties in geval van calamiteiten. ECL licht dit als volgt toe. Het bedrijf IntervoltAGE is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de hoogspanningsruimte en de daarin opgestelde apparatuur en het beheer en onderhoud van de middenspanningsruimte van de individuele afnemers. Verder is vastgelegd dat in geval van uitval ECL voor de benodigde vervangingsinvesteringen dient te zorgen. Daarnaast zijn er meetverbindingen en beveiligingen op het net ingesteld. Ook heeft ECL een *extra* noodbeveiliging ingesteld om eventuele uitval op te vangen.
79. Tot slot merkt de Raad op dat in de ontheffingsvoorschriften die de Raad sinds 2009 verbindt aan het verlenen van een ontheffing diverse bepalingen zijn opgenomen die eventuele veiligheidsrisico's ondervangen.
80. Op basis van het voorgaande kan naar het oordeel van de Raad niet geconcludeerd worden dat de betrouwbaarheid van het net van ECL in het geding is. ECL heeft immers met diverse deskundige partijen afspraken gemaakt en contracten opgesteld over het onderhoud en specifieke beheersonderdelen van haar net. Van verwarring in geval van onderhoud en storingen kan dan ook geen sprake zijn.

¹⁸ Besluit van de Raad, 24 september 2009, kenmerk 103214/44.

NEN-norm 7244

81. Enexis merkt in haar reactie van 15 maart 2012 op dat de afstand tussen het gasnetwerk van ECL en dat van Enexis een discussiepunt is voor de veiligheid. Dit onderbouwt Enexis met verwijzing naar NEN-norm 7244. In deze norm zijn aldus Enexis *“de minimale vereiste afstanden tussen gasleidingen en bovengrondse objecten of ondergrondse infrastructuur vastgelegd”*.
82. De Raad merkt op dat bovengenoemde norm betrekking heeft op de minimale afstanden tussen verschillende typen van infrastructuur en ertoe strekt om voldoende ruimte te bieden voor het onderhoud aan gasleidingen. Het gaat hierbij om de afstanden tussen elektriciteitskabels en gasleidingen. Deze norm bevat evenwel geen verplichting ten aanzien van de minimale afstand tussen twee elektriciteitskabels. Dit betekent dat deze norm geen rol kan spelen bij de aanleg van elektriciteitskabels door Enexis en ECL in hetzelfde gebied.
83. De Raad concludeert gelet op het vorenstaande dat bovengenoemde norm niet ter zake doet bij de vraag of de betrouwbaarheid van het net van ECL in het geding is.

Ontbreken van bijzondere karakteristiek

84. Enexis meent dat het net van ECL geen bijzondere karakteristiek heeft waardoor dit net niet of niet doelmatig door een netbeheerder kan worden beheerd. Volgens Enexis is het geïntegreerde stelsel niet meer dan *“een systematiek waarbij getracht wordt de gereguleerde netten te benutten enkel om daarmee het transporttarief te voorkomen”*. Enexis meent dat *“niet de technische noodzaak leidt tot een karakteristiek maar enkel het zoveel mogelijk voorkomen van belasting van het gereguleerde net”*. Dit is volgens Enexis *“niet te kwalificeren als doelmatig handelen”*.
85. Enexis betoogt verder dat *“ook de netbeheerder met de afnemer kan afstemmen omtrent zijn afname c.q. invoedingspatroon”*. Hiertoe bestaan volgens Enexis met behulp van *“de omvang van de aansluitcapaciteit”*, het *“gecontracteerd transportvermogen”* en door aanvullende maatregelen van de afnemer, bijvoorbeeld met zekerheden en begrenzers, verschillende mogelijkheden.
86. Ten aanzien van dit standpunt van Enexis overweegt de Raad als volgt. Anders dan Enexis met dit standpunt lijkt te suggereren, is het niet zo dat de Raad uitsluitend op grond van financiële aspecten tot het oordeel komt dat er bij het gastransportnet van ECL sprake is van een bijzondere karakteristiek die een ontheffing rechtvaardigt. Zoals hiervoor in randnummer 61 door de Raad overwogen, is bij ECL sprake van een onderlinge afstemming van de beschikbare capaciteit van warmtekrachtkoppelingen en

sturing op de behoefte en vraag van afnemers naar elektriciteit. Hierdoor wordt een hoge mate van efficiëntie bereikt. Enexis heeft op basis van de voorhanden stukken niet aannemelijk gemaakt dat zij het net van ECL op dezelfde doelmatige wijze als ECL in stand kan houden. Hierop is de conclusie gebaseerd dat de mate van efficiëntie op het net van ECL daarom niet bereikt kan worden in geval het net van ECL wordt overgedragen aan een netbeheerder, in casu Enexis.

87. Bovendien is ECL in staat om met gebruik van haar net piekbelastingen op een efficiënte wijze te voorkomen. In geval de aansluitingen op het net van ECL zou worden aangesloten op het openbare net van Enexis, is de aansluitcapaciteit groter (grootte van de aansluiting) vanwege de fysieke beperktheid van afname en levering. Door de aansluitcapaciteit van de verschillende afnemers op het net van ECL te koppelen kan meer capaciteit gebruikt worden dan in het geval dat ECL gebruik zou maken van een enkele aansluiting. De Raad constateert dan ook dat op dit onderdeel het net van ECL bijdraagt aan een doelmatige energiehuishouding.
88. De Raad concludeert op basis van het voorgaande als volgt. De Raad volgt het betoog van Enexis dat zij in *technische* zin in staat is het net van ECL op een soortgelijke wijze te sturen op afname en invoeding van elektriciteit. De Raad stelt echter op basis van het bovenstaande vast dat Enexis het net van ECL niet op dezelfde *doelmatige* wijze kan beheren. Om die reden kan de zienswijze van Enexis op dit onderdeel niet slagen.

VII. Conclusie

89. Gezien het feit dat sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet is de Raad namens de Minister bevoegdheid om een ontheffing te verlenen. De Raad ziet in de zienswijze van Enexis, noch op andere gronden aanleiding om op grond van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet de aanvraag van ECL voor een ontheffing te weigeren.

VIII. Besluit

90. De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, namens de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie:

- verklaart het bezwaar van Energie Cluster Luttelgeest Netwerk B.V. ten aanzien van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet gegrond;
- herroept het besluit van 23 december 2009 met kenmerk 103191/41 voor zover daarbij is vastgesteld dat geen sprake is van een situatie als genoemd in artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet, en voor zover geen ontheffing is verleend;
- verleent aan Energie Cluster Luttelgeest Netwerk B.V. een ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder voor het elektriciteitsnet gelegen in de Noordoostpolder te Luttelgeest onder de voorschriften zoals opgenomen in Bijlage 1.

Datum: 10 juli 2012

De Minister van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie
namens deze,

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit
voor deze,

W.g.
Chris Fonteijn
Voorzitter Raad van Bestuur

Tegen dit besluit kan degene wiens belang daarbij rechtstreeks is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage.

Bijlage 1

1. Tenzij in deze voorschriften anders gedefinieerd, zijn de definities uit de Elektriciteitswet 1998 van toepassing. In deze ontheffing en de daarop rustende voorschriften wordt verstaan onder:

a. Allocatie: Het toerekenen van elektriciteitsverbruik, in voorkomende gevallen op basis van profielen, aan een erkende programmaverantwoordelijke partij overeenkomstig hoofdstuk 4 van de Meetcode Elektriciteit. Het elektriciteitsverbruik wordt op kwartierbasis toegerekend aan een programmaverantwoordelijke partij. Hiervoor moet ten minste een administratie worden bijgehouden waarin de gegevens per aansluiting worden vastgelegd.

b. Reconciliatie: Het verrekenen over een bepaalde periode op basis van het verschil tussen het met behulp van profielen berekende verbruik en het vastgestelde werkelijke verbruik. Er wordt verrekend tegen een gewogen marktprijs per kWh, vastgesteld op basis van bijlage 6 van de Systeemcode.

c. Switchverzoek: Inleiding van een procedure die ertoe leidt dat aangeslotenen van leverancier kunnen wisselen.

d. Aansluitingenregister: Het beheren door de ontheffinghouder van een administratie voor het eigen net conform de bepalingen uit paragraaf 2.1 van de Informatiecode Elektriciteit en Gas, waarin wordt vastgelegd welke onderdelen er minimaal in deze administratie worden vastgelegd.

e. Berichtenverkeer: Elektronische gegevensuitwisseling tussen de houder van de ontheffing, netbeheerders, leveranciers, erkende programmaverantwoordelijke partijen en meetverantwoordelijken overeenkomstig de bepalingen uit hoofdstuk 4 van de Informatiecode Elektriciteit en Gas.

2. De houder van de ontheffing verstrekt aan de Raad binnen twaalf weken de gegevens en inlichtingen die de Raad redelijkerwijs kan vorderen ten behoeve van het toezicht op de naleving door de houder van de ontheffing van het bij of krachtens de Elektriciteitswet 1998 bepaalde.

3. Naam- en adreswijzigingen, wijzigingen in de economische eigendomsverhouding van het net, wijzigingen met betrekking tot het net, de voorwaarden waaronder deze ontheffing is verleend en alle andere wijzigingen die van invloed kunnen zijn op deze ontheffing worden minimaal tien werkdagen voorafgaand aan de wijziging onverwijld door de houder van de ontheffing aan de Raad gemeld.

4. De houder van de ontheffing is verplicht om degene die reeds is aangesloten op het net die daarom verzoekt, een aanbod te doen om met gebruikmaking van het door hem beheerde net ten behoeve van de verzoeker transport van elektriciteit uit te voeren, tenzij de houder van de ontheffing voor het gevraagde transport redelijkerwijs geen capaciteit ter beschikking heeft. In dergelijke gevallen wordt een weigering transport uit te voeren met redenen omkleed.

5. De voorwaarden en tarieven waartegen de aansluiting en het transport van elektriciteit worden uitgevoerd zijn objectief, transparant en worden niet-discriminatoir toegepast en deze worden op gepaste wijze vooraf bekendgemaakt. De houder van de ontheffing draagt er zorg voor dat de afnemers van zijn net te allen tijde transparante informatie kunnen verkrijgen over deze geldende tarieven en voorwaarden. Tevens draagt de houder van de ontheffing er zorg voor dat de afnemers die op zijn net zijn aangesloten een overzicht ontvangen waarop de tarieven overzichtelijk en begrijpelijk zijn gespecificeerd. Hierbij maakt hij in elk geval onderscheid tussen de tarieven in verband met de aansluiting, het transport van elektriciteit, systeemdiensten en, indien van toepassing, de meettarieven.

6. De ontheffinghouder dient:

- a. het door hem beheerde net in werking te hebben en te onderhouden;
- b. de veiligheid en betrouwbaarheid van zijn net en van het transport van elektriciteit over dit net op de meest doelmatige wijze te waarborgen;
- c. de veiligheid bij het gebruik van toestellen en installaties die elektriciteit verbruiken te bevorderen;
- d. zijn afnemers alle gegevens te verstrekken die zij voor een efficiënte toegang tot het net nodig hebben.

7. Derdentoeegang

- a. De houder van de ontheffing waarborgt een systeem van derdentoeegang door een daadwerkelijke toegang tot zijn net voor degenen die zijn gevestigd binnen het geografisch gebied waarvoor ontheffing is verleend te bewerkstelligen en een vrije leverancierskeuze van zijn afnemers mogelijk te maken. De houder van de ontheffing maakt aan een ieder die zal worden aangesloten op het net of degene die reeds is aangesloten op het net op transparante wijze vooraf kenbaar hoe hij het systeem van derdentoeegang zal regelen.
- b. De houder van de ontheffing dient binnen een redelijke termijn na ontvangst van het eerste schriftelijke switchverzoek, alle hiervoor benodigde handelingen uit te voeren en systemen in werking te laten treden. Derdentoeegang wordt in ieder geval geacht te zijn gewaarborgd, indien systemen in werking zijn voor het beheer van een

aansluitingenregister, de verwerking van het switchverkeer, de uitvoering van allocatie en zo nodig reconciliatie en de afwikkeling van het daarvoor vereiste berichtenverkeer.

c. Onder een redelijke termijn zoals bedoeld in 7b wordt een termijn van uiterlijk zes maanden vanaf de ontvangst van het schriftelijke switchverzoek verstaan.

d. Indien de ontheffinghouder meer dan zes maanden nodig heeft om het eerste switchverzoek te kunnen realiseren, dan doet hij hiervan binnen vier weken vanaf het moment dat duidelijk is dat realisatie binnen zes maanden niet mogelijk is, gemotiveerd schriftelijk mededeling aan de verzoeker onder vermelding van de termijn waarbinnen dit wel kan worden gerealiseerd en stuurt hij een afschrift van deze mededeling aan de Raad, tenzij de afwijkende termijn tot stand is gekomen in overleg en overeenstemming met de verzoeker. Van het bestaan van deze overeenstemming dient de ontheffinghouder desgewenst op verzoek van de Raad schriftelijk bewijs te overleggen.

e. Indien de ontheffinghouder na het eerste switchverzoek er voor heeft gekozen om dit af te handelen overeenkomstig de in 7b genoemde systemen, dan dienen opvolgende switchverzoeken van dezelfde afnemer te worden afgehandeld conform de termijnen en procedures van de Informatiecode Elektriciteit en Gas.

f. Indien de ontheffinghouder na het eerste switchverzoek ervoor heeft gekozen dit via een andere systematiek uit te voeren, dan overeenkomstig de in 7b genoemde systemen, dienen de opvolgende switchverzoeken van dezelfde afnemer te worden uitgevoerd binnen een redelijke termijn.

g. Onder een redelijke termijn als bedoeld in 7f wordt een termijn van uiterlijk zes weken na ontvangst van het schriftelijke switchverzoek verstaan. Indien de ontheffinghouder meer tijd nodig heeft om het opvolgende switchverzoek te kunnen realiseren, dan doet hij hiervan binnen zeven werkdagen gemotiveerd schriftelijk mededeling aan de verzoeker onder vermelding van de termijn waarbinnen dit wel kan worden gerealiseerd en stuurt hij een afschrift van deze mededeling aan de Raad, tenzij de afwijkende termijn in overleg en overeenstemming met de verzoeker tot stand is gekomen. Van het bestaan van deze overeenstemming dient de ontheffinghouder desgewenst op verzoek van de Raad schriftelijk bewijs te overleggen.

8. In het geval dat een afnemer van het net waarvoor ontheffing is verleend van leverancier wisselt, brengt de houder van de ontheffing voor deze switch geen kosten in rekening, behoudens voor zover de Elektriciteitswet 1998 daarin voorziet.